

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 12C/59/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322203162
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Pintová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4322203162.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v spore žalobkyne: A. B., narodená XX.X.XXXX, bytom C. XXX/X, D., zastúpená JUDr. Petrom Schmidlom, advokátom so sídlom Záhorácka 11/A, Malacky, IČO: 40227618, proti žalovanej: E. F., narodená XX.X.XXXX, bytom G. XXX/X, D., zastúpenej splnomocneným zástupcom H. F. B. E. B., I. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XX, J., o uloženie povinnosti podať žiadosť o povolenie exhumácie ľudských pozostatkov a o vzájomnej žalobe sudkyňou JUDr. Miriam Pintovou, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu z a m i e t a .
- II. Žalovanej sa voči žalobkyňi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
- III. Súd konanie o vzájomnej žalobe z a s t a v u j e .
- IV. Žalobkyňi sa voči žalovanej v konaní o vzájomnej žalobe p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 15.08.2022 podanou voči žalovaným v 1. a 2. rade žiadala, aby po vykonanom dokazovaní súd uložil žalovanej v 1. rade povinnosť podať žiadosť o povolenie exhumácie ľudských pozostatkov zosnulého K. F., zomr. XX.XX.XXXX a rozhodol, že žalovaný v 2. rade je povinný zabezpečiť premiestnenie ľudských pozostatkov zosnulého K. F., zomretého XX.XX.XXXX z hrobu číslo XXX I.. F., L. X, cintorín G. D., do náhradného miesta, ktoré zabezpečí žalovaná v 1. rade, a to v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Žalobu odôvodnila tým, že žalobkyňa uzatvorila s prevádzkovateľom pohrebiska – žalovaným v 2. rade zmluvu o nájme hrobového miesta č. XXX/XXX, zmluva M. XX/XXXX s platnosťou od 14.05.2017 do 14.05.2027, uvedené hrobové miesto do roku 2007 bolo v nájme manžela žalobkyne, pričom o toto sa starali a renovovali žalobkyňa so zosnulým manželom, nakoľko v roku 2007 manžel zomrel, na základe vyššie uvedenej zmluvy o nájme hrobového miesta nájom a platby za nájom prevzala výlučne žalobkyňa. Dňa XX.XX.XXXX žalovaný v 2. rade bol ako prevádzkovateľ pohrebísk a správca cintorínov v priestoroch pohrebnej služby I. I. na ulici N. M. X O. D. upovedomený o úmrtí pána K. F. zo dňa XX.XX.XXXX. Ako obstarávateľ pohrebu vystupovala žalovaná v 1. rade, žalovaná v 1. rade dala pokyn žalovanému v 2. rade na uloženie tela do rodinnej hrobky žalobkyne. Žalovaný v 2. rade na základe tohto pokynu žalovanej v 1. rade vydal povolenie M. XX/XXXX na umiestnenie nebohého K. F. – manžela žalovanej v 1. rade do rodinnej hrobky nájomcu – žalobkyne, a to bez predchádzajúceho ústneho či písomného súhlasu žalobkyne. O skutočnosti, že žalovaný v 2. rade nemal písomný súhlas žalobkyne ako nájomcu hrobového miesta, svedčia listinné dôkazy. Dňa 07.12.2021 zaslala žalobkyňa žalovanému v 2. rade žiadosť o okamžité odstránenie nežiadúceho stavu i s odôvodnením. Vyjadrením žalovaného v 2. rade zo dňa až 26.01.2022 mesto zamietlo žiadosť žalobkyne s odôvodnením, že nikto sa nestožoval na pohrebe, že by bolo telo

zosnulého uložené nesprávne. Žalobkyňa uviedla ďalej v žalobe, že v tomto smere podľa jej mienky tkvie porušenie povinnosti zo strany žalovaného v 2. rade, ktorý sa nemal spoliehať na to, či sa už na pohrebe bude alebo nebude niekto sťažovať, ale mal mať v tomto prípade písomný súhlas žalobcu na umiestnenie zosnulého do rodinnej hrobky. Tu žalobkyňa poukazuje i na skutočnosti, a sice, že žalovaná v 1. rade, ani zosnulý manžel, sa o hrobové miesto nestarali, neprispievali na neho a hlavne zosnulý mal s rodinou žalobkyne nie kladný vzťah, nakoľko požíval alkoholické nápoje a podľa žalobkyne ubližoval i svojej rodine, dokonca sa ani len nezúčastnil pohrebu manžela žalobkyne. Tieto skutočnosti sú podkladom toho, že ak by bola žalobkyňa oslovená ohľadom súhlasu, či nesúhlasu s uložením tela do rodinného hrobu, táto by bola proti takémuto konaniu. Obísť súhlas žalobkyne je v danom prípade v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka ako i zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve. Žalobkyňa po negatívnom stanovisku žalovaného v 2. rade sa obrátila i na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Leviciach, a to so svojim podnetom a žiadosťou zo dňa 12.01.2022. Vzhľadom na nepodanie žiadosti žalovanou v 1. rade ako i na zamietavé stanovisko žalovaného v 2. rade, ktoré bolo Regionálnemu úradu zaslané, i tento zaslal žalobkyňi zamietavé stanovisko k podnetu a k žiadosti o exhumáciu. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalovaný v 2. rade porušil svoje povinnosti ako prenajímateľa hrobového miesta ako ďalej uviedla žalobkyňa k žalobe, v zmysle Občianskeho zákonníka tak i povinnosti vyplývajúce zo Zákona o pohrebníctve a vydal povolenie na umiestnenie zosnulého do rodinnej hrobky žalobkyne bez jej súhlasu, pričom svoje protiprávne konanie do dnešného dňa nenapravila žalobkyňa, žaluje žalobkyňa žalovaného v 2. rade a odôvodňuje týmto konaním jeho pasívnu legitimitáciu v spore. Vzhľadom k nekonaniu žalovanej v 1. rade čo do žiadosti podľa § 19 ods. 7 Zákona o pohrebníctve ako i nevyžiadaniu súhlasu žalobkyne s umiestnením tela pozostalého do rodinnej hrobky žalobkyne, týmto odôvodňuje potrebu žalovať a pasívnu legitimitáciu žalovanej v 1. rade.

2. Okresný súd Levice uznesením č. k. 12C/59/2022-33 zo dňa 23.09.2022 v zmysle § 167 ods. 2 CSP vyzval žalovaných v 1. a 2. rade na vyjadrenie k žalobe. Žalovaná v 1. rade vo vyjadrení (č. I. 40) uviedla, že žaloba sa nezakladá na pravde, obsahuje klamstvá, polopravdy a tendenčné vyjadrenia, neberúc ohľad na základné princípy spravodlivosti, ďalej uviedla, že navrhuje doplnenie petitu o rozhodnutie súdu o jej práve mať po smrti uložené jej telesné pozostatky v rodinnej hrobke, ktorú zakúpili ešte jej rodičia a bolo tam aj jej meno na hrobke, kým ho F. P. B. bezdôvodne a porušením bežnej ľudskej morálky a zákona neodstránil. Uznesením č. k. 12C/59/2022-43 zo dňa 03.11.2022 súd vyzval žalovanú v 1. rade na doplnenie podania doručeného súdu dňa 10.10.2022 v zmysle § 129 ods. 1, 2 CSP. Žalovaná v 1. rade vo vyjadrení (č. I. 48) v zmysle uznesenia č. k. 12C/59/2022-43 uviedla, že vzájomnou žalobou sa domáha rozhodnutia o jej práve byť po smrti uložená v rodinnej hrobke, nakoľko sa jedná o hrobku, ktorú kupovali jej nebohí rodičia poukazujúc na ústny prejav vôle jej rodičov o nakladaní a využívaní rodinnej hrobky, dobré mravy, dobrú vôľu a prejav zo strany žalovanej v 1. rade, ktorý preukázala v prípadoch úmrtia rodinných príslušníkov žalobkyne a s poukazom na materiálnu a imateriálnu participáciu na údržbe rodinnej hrobky. Žalovaná v 1. rade ďalej uviedla, že rodinná hrobka bola zakúpená jej rodičmi, ako prejav spolupatričnosti rodiny, na základe čoho mali byť do hrobky uložené telesné pozostatky všetkých členov rodiny, vrátane manželov a manželiek. Na základe týchto skutočností kupovali jej rodičia takú veľkú hrobku, do ktorej sa bez problémov zmestia rodinní príslušníci po smrti. Kým žili jej rodičia, viackrát vyjadrili túto svoju vôľu a o tejto vôli vedeli všetky deti. Akceptovanie vôle jej rodičov ako spoločenskej požiadavky nájomcom hrobového miesta ako aj ich participácia na údržbe rodinnej hrobky bolo deklarované aj tým, že na hrobke bolo aj jej meno – E. F., ktoré z neznámych dôvodov odstránil P. B.. Akceptovanie vôle rodičov bolo deklarované tým, že v rodinnej hrobke sú uložené telesné pozostatky ďalších nebohých rodinných príslušníkov žalobkyne, čo nikdy zo strany žalovanej v 1. rade a jej rodiny nebolo namietané čo i len jedným slovom. Vnímali to ako rodinné nešťastie a v rámci rodinnej spolupatričnosti, dobrých mravov a dobrej vôle takto participovali na smútku rodiny žalobkyne, nevyhľadávali rozpory, rozbroje v ťažkých životných chvíľach.

3. Uznesením č. k. 12C/59/2022-70 zo dňa 23.01.2023 súd vyzval žalobkyňu v zmysle § 167 ods. 3 CSP na vyjadrenie k vzájomnej žalobe doručenej súdu dňa 10.10.2022 a doplnenú dňa 18.11.2022. Žalobkyňa vo vyjadrení (č. I. 73) uviedla, že samotná žalovaná v 1. rade uznáva, že nedisponuje žiadnymi listinami, ktoré by preukázali, resp. deklarovali pravdivosť jej tvrdení. Ďalej je potrebné poukázať na skutočnosť, že v Slovenskej republike nie je úsusom hrobové miesto kupovať, nakoľko v rámci SR sa tieto len prenajímajú, pričom nájomná zmluva bola žalobkyňou doložená. Tvrdenie, že túto kúpil jej otec, sa teda nemôže zakladať na pravde, pretože hrobka je dlhodobo v užívaní žalobkyne a predtým jej manžela P. B., t. č. zosnulého. Ďalej uviedla, že je potrebné podotknúť, že nielenže žalovaná v 1. rade nie je vlastníčkou hrobového miesta, ale rovnako vyvracia jej tvrdenie, že by toto mala zdediť, nakoľko

hrobové miesto sa v zmysle právnych predpisov nededí. Čo sa týka starostlivosti o hrobku, žalobkyňa uviedla, že toto tvrdenie rozporuje, nakoľko sa nezakladá na pravde a ďalej k vzájomnej žalobe uviedla, že táto nenapĺňa náležitosti v zmysle § 147 CSP, nehovoriac o nevykonateľnosti navrhnutého petitu zo strany žalovanej v 1. rade. Uznesením č. k. 12C/59/2022-77 zo dňa 01.02.2023 súd vyzval žalovanú v 1. rade na vyjadrenie k vyjadreniu žalobkyne. Žalovaná v 1. rade uviedla, že je pravdou, že súčasná právna úprava rieši len prenájom hrobového miesta, ale ku kúpe hrobky (nie hrobového miesta) došlo v dávnej minulosti. V uvedenom podaní ďalej žalovaná v 1. rade uviedla, okrem ďalších vyjadrení, ktoré už prezentovala v predchádzajúcom podaní, že odstránenie nápisu priznal sám P. B., pričom jeho pohnúťka známa nie je.

4. Uznesením č. k. 12C/59/2022-82 zo dňa 27.02.2023 vyzval súd žalobkyňu na vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej v 1. rade doručeného súdu dňa 17.02.2023.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení (č. I. 85-87) uviedla, že svedkov, ktorých navrhuje vypočuť žalovaná v 1. rade, nie sú priami rodinní príslušníci, jedná sa o zaťov, ktorí v rozhodujúcom období v rodine ani len nežili, pričom B. Q., sestra žalovanej v 1. rade odišla od rodičov cca v 16 rokoch, pričom rodičov nenavštevovala, nemala s rodičmi žiadny vzťah a manžel B. Q. je pochovaný v hrobe spolu s rodinou I.. Ďalej na margo navrhnutých svedkov uviedla, že je pre žalobkyňu otáznave, ako môžu svedkovia deklarovať rozhodujúce skutočnosti, keď ide o obdobie rokov 1974-1985, v tomto čase jednak niektorí svedkovia neboli ešte súčasťou rodiny a iní v nej ani len nežili a vykonanie tohto dôkazu žiadala zamietnuť. Ďalej uviedla, že zmluva na prenájom hrobového miesta ako i hrobka je písaná len na jedného užívateľa / nájomcu a tým bol manžel žalobkyne a v súčasnosti žalobkyňa sama. Žalobkyňa ďalej uviedla, že v rámci totalitného režimu nebolo možné odkúpiť takmer nič. Žalovaná v 1. rade síce tvrdí, že ku kontraktu malo prísť v podobe odkúpenia, avšak žiadny listinný dôkaz na podporu svojho tvrdenia nepredložila, pričom poukázala na minulosť vo vzťahu k hrobke, v ktorej boli pochované dve bezdetné sestry, ktoré nemali žiadnych príbuzných, o hrobku sa nikto nestaral, nikto za ňu neplatil nájom, preto táto bola časom vyčistená a k dispozícii na ďalší prenájom. Žalobkyňa ďalej uviedla, že v dnešnom čase, posledné dva roky sa o hrobku starajú výlučne pani J. s manželom, nakoľko zdravotný stav žalobkyne, ktorá hrobku v minulosti navštevovala 3-4x týždenne, nedovoľuje navštevovať v takej vysokej frekvencii, pričom táto je na cintorín prepravovaná opäť rodinou J.. Opravy a úpravy hrobky v danom čase vykonávajú opäť len pán a pani J., nikto z rodiny žalovanej v 1. rade, a to ani po pohrebe zosnulého K. F., keďže rodina J. vykonala sama úpravy hrobky, nakoľko vstup do hrobky bol otvorený a bolo potrebné vykonať terénne úpravy, navoziť štrk, aby nebolo „blato“ pri hrobke a táto bola riadnym pietnym miestom s úpravou terénu ako sa patrí.

6. Uznesením č. k. 12C/59/2022-94 zo dňa 11.04.2023 súd vyzval žalovaného v 2. rade na vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej v 1. rade doručeného súdu dňa 10.10.2022, dňa 18.11.2022, k vyjadreniu žalobkyne doručeného súdu dňa 02.02.2023, vyjadreniu žalovanej v 1. rade doručeného súdu dňa 17.02.2023, dňa 31.03.2023 a k vyjadreniu žalobkyne doručeného súdu dňa 14.03.2023.

7. Žalovaná v 1. rade na pojednávaní dňa 03.10.2023 vzájomnú žalobu zobrala späť a žiadala konanie o vzájomnej žalobe zastaviť, žalobkyňa súhlasila so späťvzatím vzájomnej žaloby. Právna zástupkyňa žalobkyne uviedla na pojednávaní dňa 03.10.2023, že žiada, aby súd žalobe vyhovel v celom rozsahu. Splnomocnený zástupca žalovanej v 1. rade na pojednávaní uviedol, že žiada zamietnuť žalobu v celom rozsahu, nakoľko realizovaniu tejto žaloby bránia morálne, právne aj technické dôvody. Právny zástupca žalovaného v 2. rade uviedol, že súhlasí s tým, čo tvrdí žalobkyňa, že žalovaný v 2. rade bol uvedený do omylu, a to z toho dôvodu, že Želiezovce nie sú veľké mesto. Každý každého pozná a rodiny sa poznajú navzájom a vtedy, keď sa pohreb vykonal, prevádzkovateľa ani nenapadlo, že nebohého chcú pochovať do takej rodinnej hrobky, do ktorej by nemal, a keďže pohrebu sa zúčastnila rodina žalobkyne aj rodina žalovanej v 1. rade, nikto nenamietal počas pohrebu, že hrobka bola otvorená, dokonca táto bola otvorená už pár dní pred pohrebom a o tejto skutočnosti mala vedomosť žalobkyňa, resp. jej rodinní príslušníci a do dňa pohrebu nikto nevzniesol námietku, že sa má vykonať pohreb nebohého na nesprávnom mieste, resp. do nesprávneho hrobu. Dokonca aj počas pohrebu bolo zrejmé, kde má byť nebohý pochovaný a ani vtedy nikto z rodiny žalobkyne nevzniesol žiadnu námietku voči vykonaniu pohrebu a poukázal aj na to, že nečinnosť žalobkyne, resp. jej nereklamáciou došlo ku konvalidácii toho, že udelila súhlas s pohrebom. Mal za to, že samotný žalovaný v 2. rade nemal byť ani účastníkom tohto sporu, keďže Mesto Želiezovce odpovedalo na podnet žalobkyne ohľadom nesprávne vykonaného pohrebu a vysvetlilo, prečo nemôže vykonať exhumáciu, pričom poukázal, že podľa Zákona

o pohrebníctve obstarávateľkou pohrebu bola žalovaná v 1. rade a pokiaľ by žalovaný v 2. rade ako prevádzkovateľ pohrebiska mal vykonať exhumáciu, tak by to mohol urobiť len na žiadosť obstarávateľa pohrebu. V danom prípade žalovaná v 1. rade ako obstarávateľka pohrebu takú žiadosť nepodala mestu, a preto iná osoba nemohla o exhumáciu požiadať.

8. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 07.12.2023 uviedla, že predmetnú žalobu podala preto, že hrob, kde je pochovaný manžel žalovanej sa o tento hrob nikto nestaral, o hrob sa starala ona spolu so svojim nebohým manželom, ktorý zomrel pred 17 rokmi, pričom platila aj daň za hrobové miesto. Uviedla, že žalovaná s rodinou otvorili hrob bez jej súhlasu, pričom dcéra žalovanej pani J. telefonovala jej dcére, kedy bude pohreb, pričom jej dcéra sa spýtala, kde bude zosnulý K. F. pochovaný, pričom dcéra žalovanej následne položila jej dcére telefón. Ďalej uviedla, že spolu so svojou rodinou vedeli dátum pohrebu ako aj čas pohrebu, a až keď prišli na miesto samé, teda na cintorín, zistili, že ich hrob je otvorený, nevedeli k tomu nič povedať, čakali, kedy farár ukončí pohreb a potom odišli. Následne jej dcéra zavola R. K., správcovi cintorína a ten povedal, že všetko bolo zariadené. Žalovaná tak oklamala ich aj pohrebnú službu, pričom vedúci pohrebnej služby vedel, komu patrí hrob. Žalovaná všetkých oklamala, pričom následne pán K. zašiel za dcérou žalovanej, pričom samotnú žalovanú nezastihol, pričom jej povedal, že zabezpečí zadarmo pohrebné miesto, avšak odozva zo strany žalovanej bola taká, že nemajú na to peniaze a ani peniaze na pohreb. Žalovaná bola 20-30 rokov rozvedená s nebohým K. F., potom však opätovne uzatvorili manželstvo, a to z dôvodu, aby žalovaná poberala vdovský dôchodok. Po pohrebe prišla žalovaná za ňou, následne sa jej potom spýtala, čo chce, a žalovaná jej povedala, že sa chce dohodnúť, na čo jej ona odpovedala, či až teraz sa chce dohadovať, mala sa dohadovať predtým, teda žalovaná so žalobkyňou, ako došlo k pohrebu, mali si spolu sadnúť a dohodnúť sa. Ďalej uviedla, že po tom, ako zomrel jej manžel, dala prerobiť celú kryptu, pričom žalovaná žiadala, aby na náhrobnom kameni bolo aj jej meno, s tým, že chce, aby tam bola po smrti pochovaná, čo sa aj zrealizovalo, teda na náhrobnom kameni bolo vytesané jej meno. Potom, ako sa uskutočnil tento incident v súvislosti s pohrebom K. F., žalobkyňa ako ďalej uviedla, jej syn dal tento nápis, teda meno žalovanej z náhrobného kameňa odstrániť a následne žalovaná podala trestné oznámenie z tohto dôvodu.

9. Uznesením č. k. 12C/59/2022-173 zo dňa 11.12.2023 bolo konanie voči pôvodne označenému žalovanému v 2. rade – Mesto Želiezovce, zastavené v zmysle § 145 ods. 1, 2 CSP, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.12.2023.

10. Na pojednávaní dňa 27.02.2024 na návrh strán sporu bol vykonaný dôkaz výsluchom svedkom. Svedok P. B. na pojednávaní uviedol, že je synom žalobkyne, pričom uviedol, že má vedomosť o prebiehajúcom spore a o tom, že žalovaná bez ich súhlasu pochovala svojho manžela do ich rodinnej hrobky, pričom jeho matka – žalobkyňa je nájomcom hrobového miesta predtým nájomcom hrobového miesta bol jeho otec. Uviedol, že jeho matka, teda žalobkyňa, sa domáha toho, aby pozostatky nebohého boli preložené na iné hrobové miesto, lebo nesúhlasia s tým, aby zostal v ich rodinnej hrobke. Uviedol, že hlavný dôvod je taký, že vlastne po starých rodičoch jeho rodičia, žalobkyňa a otec, mali v nájme uvedenú hrobu, ktorá nie je predmetom dedenia. Uviedol, že sú aj iné dôvody okrem nájmu, a to, že hrobové miesto upravovali, starali sa oň, žalovaná sa nepodieľala finančne ani čo sa týka opráv. Svedok ďalej uviedol, že o tom, že nebohý K. F. bude pochovaný do uvedeného hrobového miesta, sa dozvedeli až priamo na pohrebe, a až keď nebohého odprevádzali k hrobu, zbadali, že tam bude pochovaný, a to bez akéhokoľvek súhlasu. Keď už boli na rozlúčke s nebohým, sedela tam žalovaná so svojimi dcérami, ani sa na nich nepozreli, pričom už vedeli, že niečo je zle a určite vtedy si uvedomili, čo vlastne spravili. Uviedol, že nevie, z akého to bolo dôvodu, mohli rodinu žalobkyne informovať dopredu, že majú takýto zámer, ale podľa neho vedeli dopredu, že s tým rodina žalobkyne nebude súhlasiť. Uviedol, že na pohrebe nechcela rodina žalobkyne robiť žiadny cirkus a po pohrebe ako rodina odišli, triasli sa, boli z toho nervózni. Svedok ďalej uviedol, že po pohrebe túto situáciu riešili tak, že zavolali rodine žalovanej, nevie, či už priamo žalovanej alebo dcére žalovanej, nakoľko situáciu chceli riešiť, a následne to riešili s Mestom Želiezovce. Svedok ďalej uviedol, že ako si pamätá, ešte ako chlapec starí rodičia zakúpili opustenú starú hrobku v Želiezovciach, túto prenajali od mesta, teda uvedené hrobové miesto, ktoré s otcom dal do poriadku, a to bez účasti žalovanej a jej manžela, nebohého K. F.. Uviedol, že jeho starý otec ešte v tých časoch povedal jeho otcovi, aby napísal hrobku na seba, čo otec odmietal. Svedok uviedol, že na náhrobnom kameni odstránil meno žalovanej, nakoľko rodina žalobkyne nesúhlasí s tým, aby bola žalovaná do tejto hrobky pochovaná a ani sa nepodieľala na nákladoch s úpravou náhrobného kameňa a osadením písmen. Jej meno bolo odstránené z toho dôvodu, že rodinu žalobkyne a aj svedka oklamala. Svedok uviedol, že žalobkyňa dala súhlas žalovanej, aby bola do uvedenej hrobky

pochovaná, ale nie jej manžel K. F.. Svedok doznal, že so žalovanou dobre vychádzali, ale nahnevalo ich, že ich oklamala, doznal, že vzťahy so žalovanou boli dobré, až do uvedeného pohrebu. Svedok ďalej uviedol, že má vedomosť o tom, že zdravotný stav nebohého manžela žalobkyne nebol dobrý, avšak žalovaná sa vyjadrovala, že v prípade jeho úmrtia bude manžel pochovaný v E.. Uviedol, že o úmrtí manžela žalovanej sa dozvedel, presný dátum nevedel uviesť, pričom jeho sestra S. J. telefonovala s dcérou žalovanej pani J., a jeho sestra sa spýtala, kde bude manžel žalovanej pochovaný, či v E., ako rodina žalobkyne predpokladala, pričom dcéra žalovanej pri tomto rozhovore povedala, že pochovaný v E. nebude, ale bude pochovaný v D., a keď sa jeho sestra spýtala, kde bude konkrétne pochovaný, na toto už dcéra žalovanej neodpovedala. Vypočutý bol svedok R. K., správca cintorínov v D., ktorý uviedol v svedeckej výpovedi, že v meste D. majú štyri cintoríny. Pred pohrebom pána K. F. bol ako správca cintorína v pohrebnej službe, kde boli prítomní žalovaná a jej príbuzní, pričom sa opýtal, či žalobkyňa súhlasí, aby manžel žalovanej bol pochovaný do krypty ako rodinnej krypty. Všetci prikývli, že áno a povedali, že žalobkyňa súhlasí. A tak následne vypísal všetky formality. Dňa 01.12., keď bol pohreb, mu po obrade pani J. volala, že ako mohol takto konať bez ich súhlasu. Po pohrebe s odstupom času, nakoľko bol po operácii očí, po pár dňoch navštívil pani J., chcel hovoriť aj so žalovanou, a chcel sa ospravedlniť, pričom povedal žalovanej pri ďalšej návšteve, že to nebolo fér od nich, pričom doznal, že aj on mal inak postupovať, ale D. sú malé, vedel, že všetci sú rodina a s týmto nepočítal. Potom navštívil aj žalovanú, ktorá uviedla, že iné riešenie nevidí, lebo na druhý hrob nemá peniaze, prispieva aj do nájomného aj do opravy hrobového miesta. Svedok v svedeckej výpovedi uviedol, že žalovaná po pohrebe pri jeho návšteve mu povedala, že je to ich krypta, a že prispieva a že spoločne platia nájom. Uviedol, že doznáva, že zanedbal svoje povinnosti, a to z toho dôvodu, že objednávateľku pohrebu aj nájomkyňu považoval za rodinu, keďže si nevyžiadal súhlas nájomcu písomný, ústny alebo telefonický. Vypočutá bola svedkyňa F. H., neter žalobkyne a dcéra žalovanej, ktorá uviedla, že jej otec, teda manžel žalovanej bol pochovaný do hrobu, ktorý podľa jej vedomostí vybudovali jej starí rodičia, teda rodičia jej mamy a ktorí sú aj v tomto hrobe pochovaní a ešte títo počas svojho života súhlasili s tým, aby do hrobu bola pochovaná aj jej mama, prípadne aj ďalší členovia ich rodiny, takže v tom, ako uviedla, nevidí žiadny problém, prečo by do hrobu nemohla byť pochovaná jej mama aj jej otec, ktorí majú také isté právo ako žalobkyňa, ktorá je jej krstná mama. Uviedla, že podľa jej vedomostí sa žalovaná podieľala aj na nákladoch spojených s prípadnými úpravami, opravami hrobu, spoločne so žalobkyňou, keď ju žalobkyňa o to požiadala, napríklad keď žalobkyňa kúpila okrasné kamene okolo hrobu, na týchto nákladoch sa podieľala rovnakou mierou aj jej matka – žalovaná. Svedkyňa ďalej uviedla, že o tom, kto má uzatvorenú nájomnú zmluvu na hrobové miesto, nemali vedomosť, nikto z rodiny žalobkyne ich o tom neinformoval. Svedkyňa uviedla, že na pohrebe svojho otca bola prítomná, pred pohrebom bola aj v pohrebnej službe, pričom dozнала, že pred pohrebom nekomunikovali so žalobkyňou ohľadne toho, že manžel žalovanej bude pochovaný do tohto hrobového miesta, lebo mali za to, že ide o spoločný hrob. Uviedla, že nevie o tom, ako sa dozvedela žalobkyňa o mieste a čase pohrebu, o tom, že zomrel manžel žalovanej, teda jej otec, žalobkyňu informovala jej sestra a nevie, ako sa konkrétne dozvedela žalobkyňa o mieste a čase pohrebu, ale vyhlasovali to aj v obecnom rozhlase. Svedkyňa ďalej uviedla, že vzťahy medzi žalobkyňou a jej matkou – žalovanou boli dobré, kým nezomrel jej otec, teda manžel žalovanej. Uviedla, že hlavným dôvodom, prečo žalobkyňa nesúhlasí s tým, aby pozostatky manžela žalovanej zostali v uvedenom hrobe, boli také, že od začiatku žalobkyňa nemala rada manžela žalovanej a ďalším dôvodom bol ten, že manžel žalovanej bol C. a rodina žalobkyne ho volali „Tótember“, v preklade „slovenský muž“. Ďalej uviedla, že v prípade, že by jej matka – žalovaná predumrela svojho manžela, si myslí, že tento problém by nenastal a následne aj toto konanie, keďže žaloba bola podaná v súvislosti len s osobou jej otca – manžela žalovanej. Svedkyňa ďalej uviedla, že keď zomrel vnuk žalobkyne a nevesta žalobkyne, kontaktovala žalobkyňa žalovanú, pričom žalovaná súhlasila, aby príbuzní žalobkyne (vnuk a nevesta žalobkyne) boli pochovaní do spoločného hrobu. Vypočutý bol svedok O. H., zať žalovanej, ktorý v svedeckej výpovedi uviedol, že má vedomosť o spore len toľko, že žalobkyňa sa nepáči, že jeho svokor je pochovaný v hrobe. Uviedol, že vie len toľko, že nájomcom hrobového miesta bol manžel žalobkyne, pričom podľa jeho vedomostí sa aj žalovaná podieľala na nákladoch a udržiavaní hrobového miesta a zároveň vo výpovedi uviedol, že v prípade nejakých úmrtí v rodine prišla žalobkyňa sa opýtať, či do hrobu môžu byť mŕtvi pochovaní. Vo výpovedi svedok ďalej uviedol, že žalobkyňa sa nikdy nevyjadrovala, či do hrobu môže byť pochovaný jeho svokor – manžel žalovanej, pričom nikdy nebolo povedané, že v prípade úmrtia manžela žalovanej nemôže byť tento do spoločného hrobu pochovaný. Svedok ďalej uviedol, že keď zomrel manžel žalobkyne, tak sa robil nový náhrobný kameň, na financovaní ktorého sa podieľala aj žalovaná, a na základe toho bolo potom na náhrobnom kameni vyhotovené aj jej meno. Ďalej svedok uviedol, že financovanie nákladov sa realizovalo tak, že keď sa robili nejaké úpravy, žalobkyňa, resp. ešte v čase, keď žil jej manžel, t. č.

nebohý P. B., priniesli (teda žalobkyňa) „bločky“ a žalovaná zaplatila polovicu uvedenej ceny. Svedok v svedeckej výpovedi ďalej uviedol, že žalovaná nikdy nenamietala pochovanie príbuzných zo strany žalobkyne do uvedeného hrobu. Svedok ďalej uviedol, že podľa jeho vedomosti ako si pamätá, ešte na Pamiatku zosnulých, keď boli celá rodina spoločne pri hrobe, teda ešte počas života K. F., dala žalobkyňa súhlas k prípadnému pochovaniu manžela žalovanej do uvedeného hrobu. Pri tejto udalosti, keď sa spýtala žalobkyňa žalovanej, že kde dá pochovať svojho „slovenského chlapa“, žalovaná žalobkyni povedala, že „sem“. Svedok uviedol, že podľa jeho názoru žalobkyňa o exhumáciu žiada z toho dôvodu, že nechce byť pochovaná v jednom hrobe s manželom žalovanej, avšak svedok doznal, že rodinné vzťahy medzi žalobkyňou a žalovanou boli dobré, rodiny nemali medzi sebou žiadne konflikty a pomáhali si. Vypočutá bola svedkyňa E. J., dcéra žalovanej, ktorá uviedla, že celý spor považuje za smiešny, lebo počas celého jej života boli celá rodina aj s rodinou žalobkyne za dobre, a až keď zomrel jej otec, nastal veľký boj. Uviedla, že vzťah medzi jej otcom a žalobkyňou bol taký, že rodina žalobkyne nemala rada otca, lebo bol C.. Svedkyňa uviedla, že spolu s matkou, teda žalovanou, chodievali na hrob a aj žalobkyňa volala žalovanú, že idú upratovať hrobku a išli spolu, vždy sa dohodli. Svedkyňa uviedla, že na financovaní hrobového miesta sa podieľali spoločne žalobkyňa aj žalovaná, a keď boli potrebné nejaké úpravy alebo opravy, jej teta, teda žalobkyňa prišla za mamou, a táto sa na týchto podieľala. Svedkyňa uviedla, že bolo samozrejmé, že do uvedeného hrobu pôjdu po smrti deti starých rodičov a ich partneri, resp. v prípade potreby tam budú pochovaní aj príbuzní zo strany žalobkyne. Svedkyňa ďalej uviedla, že po úmrtí otca sama zavolała žalobkyni, bratrancovi aj sesternici, že otec zomrel, a povedala im, kedy bude pohreb a potom išli vybaviť rakvu a keď boli v pohrebnej službe, prišiel pán K., vyslovil úprimnú sústrasť a absolútne na nič iné sa nepýtal. Svedkyňa uviedla, že žalobkyni sa nepýtali, či môžu nebohého K. F. pochovať do uvedeného hrobu, nakoľko to bola samozrejmosť, keďže ide o rodinnú hrobku po starých rodičoch. Svedkyňa ďalej uviedla, že počas života jej otca, resp. ešte pred jeho smrťou, sa žalobkyňa nikdy nevyjadrovala, resp. neprejavila nesúhlas s uložením pozostatkov jej otca do uvedeného hrobu a zároveň uviedla, že v prípade, že by žil manžel žalobkyni a došlo by k pochovaniu pozostatkov K. F. do tohto hrobu, k takejto situácii by nedošlo, lebo manžel žalobkyne by to nedovolil. Vypočutá bola svedkyňa B. Q., sestra žalovanej, ktorá uviedla, že ešte jej rodičia kúpili uvedenú hrobku s tým, aby do hrobky boli pochovaní ich deti. Keď zomrela jej mama, mala nejaké peniaze, bola zakúpená rakva a nejaké zvyšné peniaze ešte zostali, pričom sama povedala bratovi, či rozdelia tieto peniaze na 4 časti a ten povedal, že ich nerozdelia, ale dajú opraviť križ a väzu, ktoré boli prasknuté, s čím ostatní súhlasili. Zo zvyšných peňazí, ktoré zostali, sa dohodli tak, že žalobkyňa bude nosiť kvety na hrobku. Svedkyňa uviedla, že so svojou švagrinou – žalobkyňou a s jej deťmi, teda s bratrancami a sesternicami mali veľmi dobré vzťahy a keď zomrel K. F., o tomto vedeli, avšak rodina žalobkyne spravili okolo tohto cirkusu, prečo je K. F. pochovaný tam, kde je pochovaný. Veľmi sa hnevali, lebo ho volali „Tótember“, teda slovenský muž, a tento slovenský muž im nepasoval. Uviedla, že nikdy nebola reč o otázkach, kto môže byť pochovaný do uvedenej hrobky a kto nie, a ani že tam nemôže byť pochovaný K. F.. Avšak podľa nej bolo jednoznačné, že K. F. bude pochovaný v tejto hrobke.

11. Právna zástupkyňa žalobkyne v záverečnej reči uviedla, že na základe skutočností, ktoré boli preukázané v súdnom konaní, má za to, že konanie žalovanej bolo neoprávnené, nakoľko táto oklamala i samotného správcu cintorína, aby jej bolo udelené rozhodnutie o pochovaní nebohého manžela do hrobového miesta, ktoré užíva žalobkyňa na základe nájomnej zmluvy, a to bez jej vedomia a súhlasu. Ako vyplynulo z konania, žalovaná si bola veľmi dobre vedomá toho, že na pochovanie jej manžela by žalobkyňa nikdy nedala súhlas, o tejto skutočnosti sa žalobkyňa s rodinou dozvedela až počas pohrebného obradu, z čoho bola celá rodina úplne šokovaná. Z jej pohľadu by však bolo absolútne neúctivým a nemorálnym, či už voči pozostalým ale i voči samotnému nebohému, aby prikázala pohreb okamžite prerušiť z dôvodu, že nájomcom hrobového miesta je ona. Miesto toho žalobkyňa počkala, až sa pohrebný obrad skončí a i s rodinou riešila situáciu so správcou cintorína, aby sa vec dala do poriadku a nebohého premiestnili do iného hrobového miesta. Pán K. vzniknutú situáciu riešil so žalobkyňou, kedy jej povedal, že jeho i pohrebnú službu žalovaná oklamala a vec sa bude musieť vyriešiť presunutím do iného hrobového miesta. To, že nebol daný súhlas, či už ústny ani písomný zo strany žalobkyne ako nájomcu, bolo dostatočne preukázané v konaní i výsluchom svedkov. Samotná skutočnosť, že sa žalovaná údajne nejakým spôsobom podieľala na úhrade nákladov ešte neznamená, že má právo byť v hrobke pochovaná. Nad rámec uviedla, že v danej hrobke sú pochovaní i jej vlastní rodičia, a teda by sa patrilo podieľať sa na nákladoch na jej úprave. Rovnako žalobkyňa považuje za bezpredmetnú i situáciu, ktorá sa mala pri hrobke udiať, a teda že žalovaná sa vyjadřila, že jej nebohý manžel bude v hrobke pochovaný, pričom žalobkyňa mlčala. Uvedené neznamená, že s daným súhlasila. K náprave tohto stavu do dnešného dňa neprišlo, a to najmä preto, že žalovaná odmieta k takémuto konaniu pristúpiť i napriek

tomu, že bez akéhokoľvek právneho titulu a súhlasu nájomcu užíva hrobové miesto, čo je nezlučiteľné s právami žalobkyne ako nájomcu, ktorá v zmysle zákona o pohrebníctve pokračuje v nájme hrobky po jej manželovi. Konanie žalovanej nemá žiadnu oporu v zákone, hrubo porušuje užívacie práva žalobkyne a rovnako tak sa prieči i samotným dobrým mravom. Preto má žalobkyňa za to, že z nepráva nikdy nemôže vzniknúť právo. Poukázala na to, že v zmysle § 19 ods. 7 Zákona o pohrebníctve ľudské ostatky je možné exhumovať okrem obstarávateľa pohrebu i na príkaz sudcu, z toho dôvodu žiadala, aby sa žalobe vyhovel a žalovaná ako obstarávateľ pohrebu prípadne bola zaviazaná na podanie žiadosti o exhumáciu, prípadne o jej vykonaní aby rozhodol súd.

12. Splnomocnený zástupca žalovanej v záverečnej reči uviedol, že prebehlo dosť rozsiahle dokazovanie, počas ktorého sa podarilo preukázať, že pani F. neoklamala pána K., nakoľko mala konkludentný súhlas na pochovanie manžela do spoločnej rodinnej hrobky, ktorú nadobudli jej rodičia. Takisto v priebehu vlastne celého tohto obdobia nikdy nevznikli pochybnosti o tom, kde bude pán F. pochovaný, nikto túto skutočnosť nenamietal. Ďalej poukázal aj na tú skutočnosť, že žalobkyňa a jej rodina vedeli o tom, kde bude nebohý F. pochovaný, jednak hrobka bola tri dni otvorená, v Želiezovciach sú len dva cintoríny a aj svedkovia potvrdili, že vedeli, kde bude pochovaný pán F., každému to bolo jasné, a podľa princípu právo patrí bdelym, pokiaľ by mali akékoľvek námietky, mohli si ich uplatniť už aj skôr. Najneskôr však aj v deň pohrebu. K takému niečomu nedošlo. Čo sa týka údržby hrobky, takisto žalovaná preukázala, že žalovaná sa v pomere 1/1 podieľala na údržbe hrobu, ona ako i jej rodina sa starali o vizuálny vzhľad hrobky a drobné údržby. Ďalej uviedol, že v hrobe sú pochovaní aj rodinní príslušníci zo širšej rodiny, čiže nie z priameho pokolenia, ani žalovaná ani nikto iný nenamietal ani nebránil ich pochovaniu do spoločnej rodinnej hrobky. Vychádza to z akceptácie vôle nadobúdateľa hrobky. Čo sa exhumácie týka, neboli splnené žiadne zákonné ani iné dôvody, ktoré by opodstatňovali vykonanie exhumácie a čo právna zástupkyňa žalobkyne uvádzala, aby pani F. pristúpila k exhumácii, podotýkam, že nie je to jej povinnosť, ale právo, ktoré si neuplatňuje. Uviedol, že celý tento spor je vyvolaný len nenávisťou a nemá žiadne morálne, zákonné alebo iné opodstatnenie, je to len prejav hnevu jednej osoby. Na základe týchto skutočností a vykonaného dokazovania žiadal žalobu zamietnuť ako neoprávnenú, neopodstatnenú.

13. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovaný skutkový a právny stav:

14. Žalobkyňa uzatvorila s prevádzkovateľom pohrebiska Mesto Želiezovce Zmluvu o nájme hrobového miesta M. XX/XXXX, a to hrobového miesta M. XXX/XXX. s platnosťou od 14.05.2017 do 14.05.2027 (č. I. 3). Uvedené hrobové miesto bolo do roku 2007 v nájme manžela žalobkyne, ktorý v roku XXXX zomrel. Dňa 29.11.2021 (č. I. 5 p.v.) Mesto Želiezovce ako prevádzkovateľ pohrebísk a správca cintorínov bol upovedomený o úmrtí K. F., manžela žalovanej, zo dňa XX.XX.XXXX, pričom ako obstarávateľka pohrebu vystupovala manželka nebohého K. F. – žalovaná a na základe obstarávateľky pohrebu, t. j. žalovanej, Mestský úrad Želiezovce dňa 29.11.2021 vydal povolenie M. XX/XXXX na umiestnenie pozostatkov nebohého K. F. do hrobu M. XXX/XXX.. Dňa XX.XX.XXXX na základe vydaného povolenia M. XX/XXXX sa konal pohreb nebohého K. F., na ktorom pohrebe ako vyplýva z vykonaného dokazovania výsluchu strán sporu boli prítomní švagriná nebohého K. F. so svojou rodinou ako aj obstarávateľka pohrebu manželka nebohého K. F. so svojou rodinou. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že uvedené hrobové miesto zaobstarali, a to pravdepodobne kúpou ešte rodičia žalovanej a manžela žalobkyne, nakoľko podľa vykonaného dokazovania a výpovede strán sporu rodičia zaobstarali v presne nezistenom čase uvedené hrobové miesto, pravdepodobne opustenú starú hrobku, ktorú zrekonštruovali, resp. zabezpečovali náklady s jej opravou ešte rodičia žalovanej a manžel žalobkyne. Z vykonaného dokazovania, ako už bolo uvedené, bolo preukázané, že žalobkyňa spolu so svojou rodinou a žalovaná so svojou rodinou sa zúčastnili pohrebu nebohého K. F., pričom ďalšia skutočnosť, ktorá je nesporná, je, že žalobkyňa mala vedomosť jednak o úmrtí K. F. ako aj o mieste a čase jeho pohrebu. Ako už bolo uvedené, žalobkyňa spolu so svojou rodinou sa pohrebu zúčastnila, avšak pred samotným obradom nevyjadrila žiaden nesúhlas s pochovaním telesných pozostatkov K. F. do vyššie uvedeného hrobu a námietky, čo bolo preukázané aj z výpovede svedka pána K., vyjadrila až po vykonaní obradu s odôvodnením zachovania piety a pokoja na tomto obrade. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovaná nežiadala súhlas žalobkyne s uložením pozostatkov jej manžela do hrobového miesta, avšak z celého dokazovania je zrejmé, že sa jednalo o rodinné hrobové miesto, o čom svedčí skutočnosť, že do uvedeného hrobového miesta sú pochovaní príbuzní zo strany žalobkyne, jej nevesta, vnuk, manžel žalobkyne, t. j. brat žalovanej, s čím žalovaná súhlasila, voči tomuto nemala žiadne námietky, čo bolo potvrdené aj samotnou žalobkyňou, a preto pravdepodobne aj z týchto

dôvodov mala žalovaná za to, že s uložením pozostatkov jej nebohého manžela žalobkyňa súhlasí, a to aj s poukazom k tomu, ako bolo potvrdené zo svedeckých výpovedí, až do uvedeného pohrebu, boli vzťahy medzi žalobkyňou a žalovanou dobré a nedochádzalo medzi nimi k žiadnym konfliktom, pričom z výpovedí svedkov je však zrejmé, že žalobkyňa mala negatívny vzťah k manželovi žalovanej, pravdepodobne aj z dôvodu jeho národnosti, ako aj z dôvodu povahových vlastností nebohého K. F.. Z výpovedí svedkov bolo preukázané, že žalovaná sa podieľala na úprave rodinnej hrobky, investovala finančné prostriedky aj do nového náhrobného pomníka, keďže bolo na náhrobnom kameni realizované aj jej meno s tým, že do tohto rodinného hrobu bude pochovaná aj žalovaná. Následne však došlo k tej skutočnosti, že syn žalobkyne meno žalovanej na náhrobnom kameni odstránil a žalovaná z tohto dôvodu podala trestné oznámenie. Vzťahy medzi rodinou žalobkyne a rodinou žalovanej sa tak narušili práve z dôvodu uloženia telesných pozostatkov manžela žalovanej do rodinného hrobu. Svedok pán K., ako správca pohrebiska, v svedeckej výpovedi potvrdil, že došlo na jeho strane k pochybeniu v tom, že si nevyžiadal súhlas pred uložením pozostatkov K. F. od nájomcu, t. j. od žalobkyne, pričom sám potvrdil, že má vedomosť o tom, že nájomca hrobového miesta, teda žalobkyňa a žalovaná sú blízke príbuzné, a že v tomto rodinnom hrobe sú uložené pozostatky príbuzných strán sporu. Žalobkyňa po pohrebe nebohého K. F. podala dňa 07.12.2021 žiadosť na Mesto Želiezovce (č. I. 6) a žiadala o okamžité odstránenie nežiaduceho stavu s odôvodnením, že dňa XX.XX.XXXX bez jej súhlasu, ako nájomcu hrobového miesta, bol do rodinnej hrobky protizákonne pochovaný nebohý K. F. a žiadala o okamžitú nápravu protiprávneho stavu, t. j. pochovanie nebohého K. F. do jeho alebo jeho rodinou prenajatého hrobového miesta v lehote najneskôr do 7 dní od obdržania listu. Mesto Želiezovce vo vyjadrení zo dňa 26.01.2022 k šetreniu podnetu žalobkyne uviedlo, že Mesto Želiezovce ako prevádzkovateľ pohrebísk na území Mesta Želiezovce a správca cintorínov v katastrálnych územiach bolo dňa XX.XX.XXXX, v priestoroch pohrebnej služby I. I., na ulici N. M. X O. D. upovedomené o úmrtí K. F. zo dňa XX.XX.XXXX a ako obstarávateľ pohrebu nebohého vystupovala manželka zosnulého E. F., L. B. aj za prítomnosti ešte ďalších rodinných príslušníkov. Manželka zosnulého ako aj ostatní prítomní prejavili vôľu k miestu posledného odpočinku v tom zmysle, aby bol nebohý pochovaný v rodinnej hrobke rodiny B. a manželka zosnulého má na uvedenom hrobovom mieste pochovaných rodičov aj brata a okrem zosnulých rodičov a brata pani F. sú v hrobe pochované ďalšie dve osoby. Mesto Želiezovce v uvedenom vyjadrení ďalej uviedlo, že pohreb zosnulého sa uskutočnil dňa XX.XX.XXXX na G. N. O. D. do rodinnej hrobky M. XXX/XXX., pohreb bol vykonaný pohrebnou službou I. I., N. M. X, D., a to aj za prítomnosti nájomníčky hrobového miesta, ako aj ostatných pozostalých rodinných príslušníkov nebohého a počas pohrebného obradu nebola nikým z prítomných prejavená nevôľa ani nespokojnosť s prebiehajúcou poslednou rozlúčkou so zosnulým ako ani s určeným miestom odpočinku zosnulého. Dňa 08.12.2021 Mesto Želiezovce obdržalo žiadosť pani A. B., F. P. B. a S. J., ktorá je evidovaná pod číslom 13456/2021, predmetom tejto žiadosti je odstránenie „nežiaduceho“ stavu ohľadom miesta posledného odpočinku nebohého pána K. F.. Mesto Želiezovce v uvedenom vyjadrení s poukazom na zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve a tiež v zmysle § 8 ods. 1 VZN Mesta Želiezovce č. 4/2011 o cintorínskych službách na pohrebiskách v Meste Želiezovce, ktoré ustanovujú postup ohľadom exhumácie ľudských pozostatkov uviedlo, že nie je možné predmetnej žiadosti vyhovieť. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Leviciach vo vyjadrení zo dňa 15.02.2022 uviedol, že dňa 19.01.2022 bol na RÚVZ zaevidovaný podnet žalobkyne o odstúpení z Úradu verejného zdravotníctva SR dňa 17.01.2022, ktorý sa týkal vykonania kontroly na úseku pohrebníctva z dôvodu, že do rodinnej hrobky žalobkyne bola omylom pochovaná cudzia osoba a zároveň o súhlas o exhumáciu tejto osoby. Na základe podnetu bolo v dňoch 25.01.2022 a 10.02.2022 vykonané zamestnancami RÚVZ v Leviciach prešetrenie, pričom bolo zistené, že pochovanie zosnulého bolo zabezpečené pohrebnou službou č. 80/2022 Mestského úradu Želiezovce zo dňa XX.XX.XXXX, pričom Mesto Želiezovce zaslalo k šetreniu podnetu vyjadrenie č. 124/2022 zo dňa 26.01.2022 a na základe tohto vyjadrenia vystupovala ako obstarávateľka pohrebu zosnulého jeho manželka E. F., pričom Mesto Želiezovce odmietlo žiadosti A. B. o odstránenie „nežiaduceho“ stavu ohľadom miesta posledného odpočinku nebohého vyhovieť, pričom na základe zistených skutočností, ako ďalej vyplýva z vyjadrenia k podnetu a k žiadosti o exhumáciu, bolo konštatované, že počas prešetrenia podnetu žalobkyne zamestnancami RÚVZ v Leviciach neboli zistené nedostatky na úseku pohrebníctva zo strany správcu cintorína ani zo strany pohrebnej služby a v prípade porušenia povinností vyplývajúcich z nájomnej zmluvy hrobového miesta nie je RÚVZ v Leviciach kompetentným v danej veci konať, nakoľko sa jedná o občianskoprávny vzťah, upravený Občianskym zákonníkom a čo sa týka povolenia na exhumáciu, poukázal na ustanovenie § 19 ods. 7 Zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

15. Podľa § 19 ods. 7 písmena a) Zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve (účinného od 01.01.2020 do 30.11.2022) ľudské ostatky je možné exhumovať na príkaz sudcu alebo prokurátora alebo b) žiadosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije, alebo na žiadosť obce, ak bola obstarávateľom pohrebu.

16. Podľa § 19 ods. 8 Zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve žiadosť o exhumáciu podľa odseku 7 žiadateľ podáva prevádzkovateľovi pohrebiska, na ktorom sú ľudské ostatky uložené, a musí obsahovať a) vyjadrenie regionálneho úradu verejného zdravotníctva, ak ide o ľudské ostatky pred uplynutím tlecej doby, b) list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí.

17. Podľa § 19 ods. 9 Zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve ak prevádzkovateľ pohrebiska žiadosti podľa odseku 8 nevyhoví, rozhodne o nej súd.

18. Podľa § 19 ods. 3 Zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby, ktorá podľa zloženia pôdy musí trvať najmenej 10 rokov.

19. Podľa § 19 ods. 6 Zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve do hrobky je možné uložiť aj viacero rakiev s ľudskými pozostatkami alebo s ľudskými ostatkami; rakva uložená do hrobky musí byť zabezpečená pred únikom zápachu do okolia a musí byť vyrobená tak, aby chránila ľudské ostatky pred hlodavcami.

20. Podľa § 19 ods. 3 Zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve ustanovuje, že ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby, ktorá podľa zloženia pôdy musí trvať najmenej 10 rokov, ľudské ostatky sú ľudské pozostatky po pochovaní. Paragraf 19 ods. 7 ustanovuje možnosť exhumovať ľudské pozostatky, a to: na príkaz sudcu alebo prokurátora – podľa § 156 ods. 2 Trestného poriadku, ak vznikne podozrenie, že smrť človeka bola spôsobená trestným činom, môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, nariadiť uznesením exhumáciu mŕtvoly; exhumáciu mŕtvoly možno nariadiť aj vtedy, ak je to potrebné na zabezpečenie dôkazu odobratím vzorky na účely analýzy deoxyribonukleovej kyseliny. Exhumácia je vyňatie ľudských ostatkov z miesta, kde boli pochované, a na žiadosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije, alebo na žiadosť obce, ak bola obstarávateľom pohrebu – obstarávateľom pohrebu je osoba, ktorá sa preukáže listom o prehliadke mŕtveho a štatistickým hlásením o úmrtí alebo pasom pre mŕtvolu a obstaráva pohreb. Žiadosť o exhumáciu podáva žiadateľ (sudca, prokurátor, obstarávateľ pohrebu alebo blízka osoba), ak obstarávateľ pohrebu nežije, obec prevádzkovateľovi pohrebiska, na ktorom sú ľudské ostatky uložené a musí obsahovať tieto náležitosti: vyjadrenie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva, ak ide o ľudské ostatky pred uplynutím tlecej doby. Vyjadrenie príslušného RÚVZ pred uplynutím tlecej doby je potrebné z dôvodu zhodnotenia zdravotného rizika, ktoré vyplýva z vykonávania exhumácie, najmä s ohľadom na príčiny úmrtia (prenosné ochorenie, ožiarenie rádioaktívnymi látkami) a následného možného ohrozenia zdravia osôb, ktoré vykonávajú exhumáciu, ako aj možného ohrozenia verejného zdravia. Ak prevádzkovateľ pohrebiska žiadosti o exhumáciu nevyhoví, rozhodne o nej súd. Náklady na exhumáciu uhrádza ten, kto o exhumáciu požiadal.

21. Podľa § 137 písm. a) Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti.

22. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

23. Pri žalobách na plnenie nie je v § 137 síce explicitne vyjadrená žiadna podmienka prípustnosti, interpretáciou však možno dospieť k názoru, že žaloba na plnenie je procesne prípustná, ak bude navrhovaný rozsudok vykonateľný podľa predpisov exekučného práva. Pri žalobe na plnenie znie žalobný návrh na zaplatenie určitej peňažnej sumy alebo na splnenie inej ako peňažnej povinnosti. Nepeňažnou povinnosťou môže byť niečo dať, resp. vydať, dodať, či vypratať, niečo vykonať, niečoho sa zdržať alebo niečo strpieť. Právo uplatňované žalobou na plnenie je právo už existujúce (žalobca jeho existenciu tvrdí). Žalobou na plnenie sa poskytuje ochrana právu, ktoré už bolo porušené.

24. Na základe vykonaného dokazovania súd vyhodnotil, že žaloba je nedôvodná. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovaná bola obstarávateľkou pohrebu svojho nebohého manžela

K. F., zomrelého XX.XX.XXXX, ktorý bol pochovaný do rodinnej hrobky strán sporu dňa XX.XX.XXXX. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobkyňa sa pohrebu dňa XX.XX.XXXX zúčastnila, pričom ako bolo preukázané aj z výpovedí svedkov ako aj samotnej žalobkyne, táto mala vedomosť o mieste a čase pohrebu svojho príbuzného – švagra K. F.. Z vykonaného dokazovania zo svedeckej výpovede svedka K. bolo ďalej preukázané, že tento ako zástupca prevádzkovateľa pohrebiska si nevyžiadal súhlas o uložení pozostatkov K. F. do hrobového miesta od nájomcu hrobového miesta, t. j. od žalobkyne. Z vykonaného dokazovania však bolo preukázané, že samotná žalobkyňa mala vedomosť, že s vysokou pravdepodobnosťou bude K. F. do uvedeného hrobového miesta pochovaný, nakoľko do uvedeného hrobového miesta, teda rodinnej hrobky, boli pochovaní všetci členovia rodiny žalobkyne so súhlasom žalovanej, pričom jednoznačne rodičia žalovanej, ktorí predmetné hrobové miesto zadovážili pravdepodobne kúpou za ich života, toto hrobové miesto zabezpečovali pre všetkých zomrejších členov rodiny. Z vykonaného dokazovania bolo ďalej preukázané, že vzťahy medzi žalovanou a žalobkyňou boli dobré a žalobkyňa mala výhrady len voči osobe svojho švagra, teda manžela žalovanej K. F.. Je vysoko pravdepodobné, že samotná žalobkyňa sa počas života K. F. nevyjadrovala negatívne, teda v tom smere, aby bol pochovaný do uvedenej rodinnej hrobky, a to pravdepodobne z dôvodu nenarušenia vzájomných rodinných vzťahov. Súd ďalej vyhodnotil, že samotná žalobkyňa sa pohrebu zúčastnila, nijakým spôsobom k uloženiu telesných pozostatkov K. F. do hrobového miesta, ktorého je nájomcom, nezabránila, a teda súd vyhodnotil, že pred uložením pozostatkov K. F. do hrobového miesta dala konkludentný súhlas. Nakoľko v prípade, že by tento nesúhlas vyjadrila pred samotným uložením telesných pozostatkov do hrobového miesta, ktorého je nájomcom, k uloženiu telesných pozostatkov do hrobového miesta by nedošlo. Súd poukazuje ďalej na to, že podanie žiadosti o povolenie exhumácie je oprávnením obstarávateľa pohrebu a nie jeho povinnosťou, nakoľko takáto povinnosť nie je v žiadnom právnom predpise zakotvená, v dôsledku čoho tak nemožno uložiť obstarávateľovi pohrebu, v tomto prípade žalovanej, takúto povinnosť uložiť ani súdnym rozhodnutím. Z uvedeného dôvodu tak súd žalobu zamietol.

25. Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

26. Podľa § 145 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 256 ods. 1 CSP sk strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

29. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Žalovaná vzala vzájomnú žalobu v celom rozsahu späť, súd konanie o vzájomnej žalobe v zmysle § 145 ods. 1 CSP zastavil tak, ako je uvedené vo výroku III. tohto rozhodnutia.

32. Žalovaná bola v konaní procesne úspešná a súd jej v zmysle § 255 ods. 1 CSP a 262 ods. 1 CSP priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II. rozhodnutia).

33. Žalovaná procesne zavinila zastavenie konania vo vzájomnej žalobe a súd v zmysle § 256 ods. 1 CSP priznal žalobkyni voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % tak, ako je uvedené vo výroku č. IV. tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Levice na Krajský súd v Nitre, v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1/ ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný (žalovaný) dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený (žalobca) môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v platnom znení – Exekučný poriadok).